

Klimakrisen og naturkrisen må løses sammen

Vigdis Vandvik

#Klimakvarteret

UNIVERSITETET I BERGEN

Det internasjonale energibyrået: Veikart mot 1.5°C

“Our Roadmap shows the priority actions that are needed today to ensure the opportunity of net-zero emissions by 2050 – narrow but still achievable – is not lost.

The scale and speed of the efforts demanded [] make this perhaps the greatest challenge humankind has ever faced,”

Fatih Birol, IEA Executive Director May 2021

“The court orders Royal Dutch Shell, by means of its corporate policy, to reduce its CO2 emissions by 45% by 2030 with respect to the level of 2019 for the Shell group and the suppliers *and customers of the group*”

Judge Larissa Alwin, May 2021.

**Okay, så bygger vi ut
masse fornybart.**

Det vil ta en del plass.

**Spørsmålet er:
Hvem sin plass?**

Tingene
våre veier
nå mer enn
alle
verdens
dyr og
planter

Living biomass

Plastic
8 Gt

Human-made mass

Trees and
shrubs
900 Gt

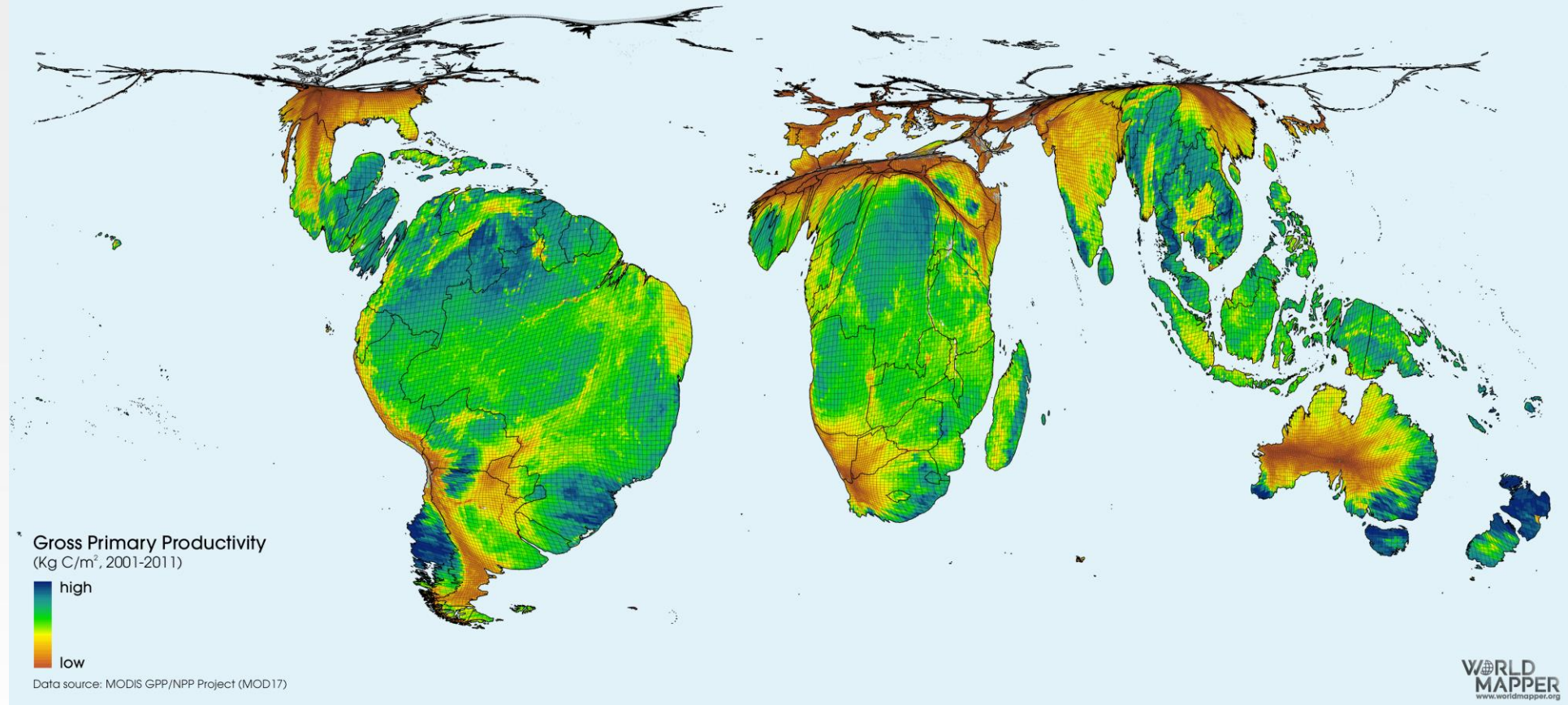
Buildings and
infrastructure
1,100 Gt

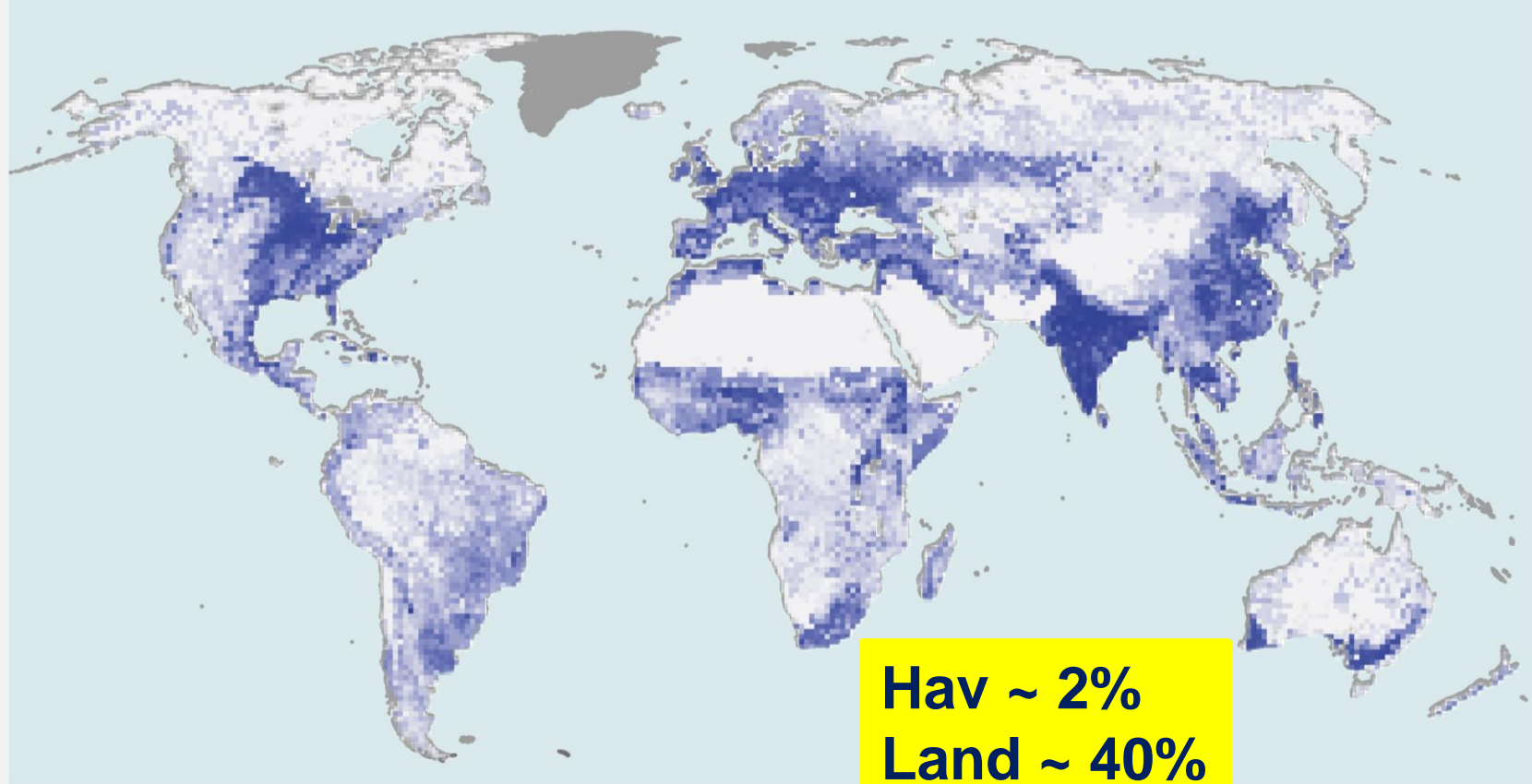
Fotosyntesen – naturens mirakel!

January

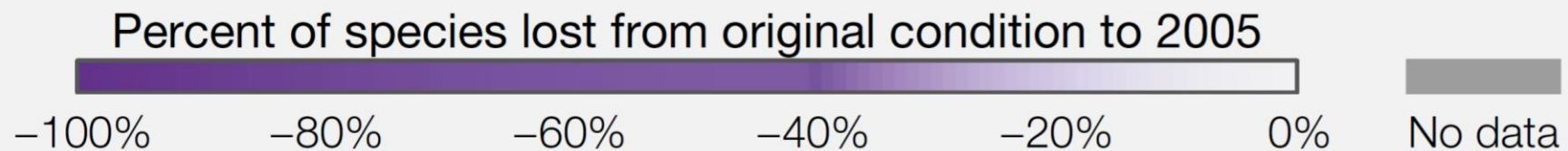
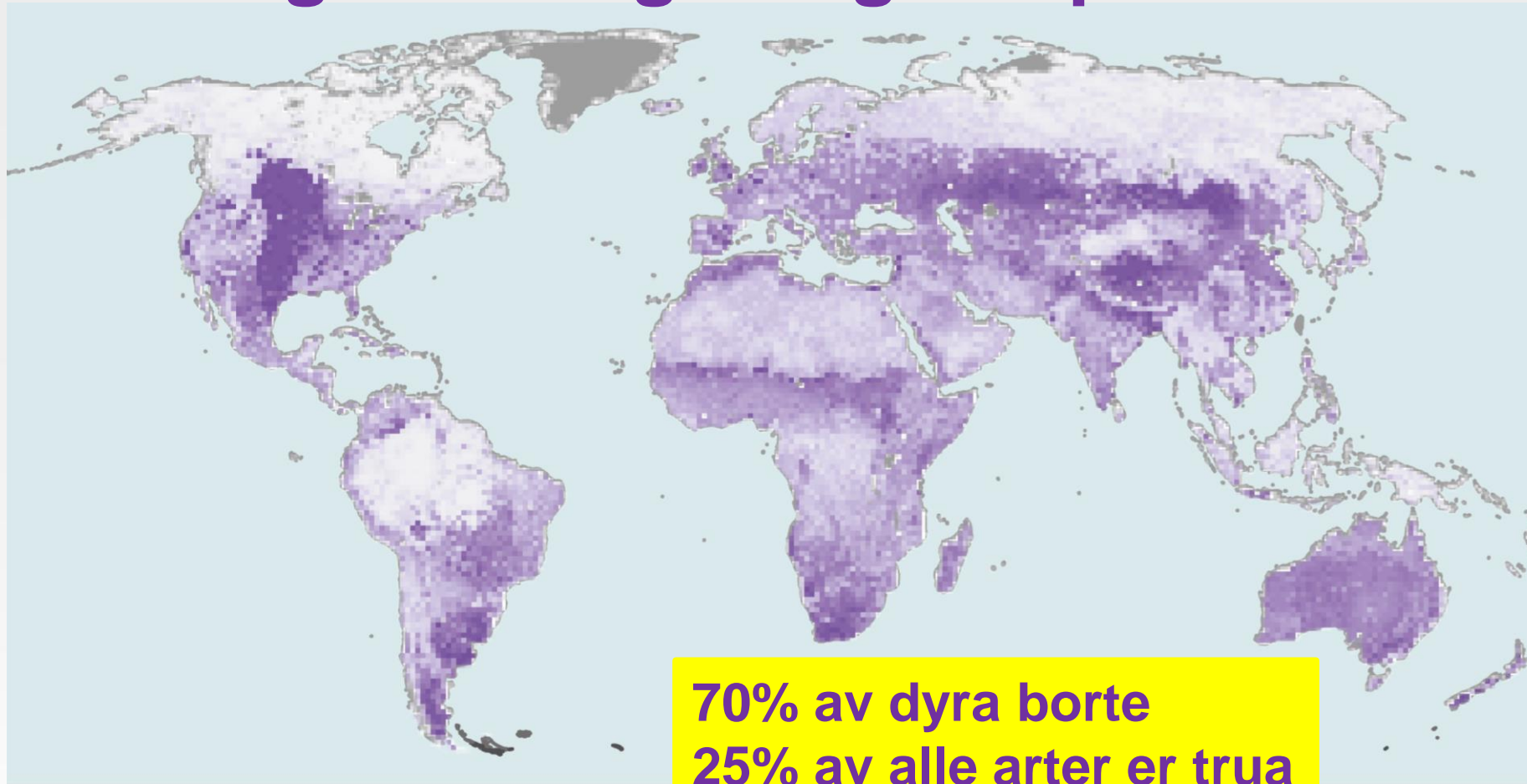
Vi grafser til oss: planteproduksjonen

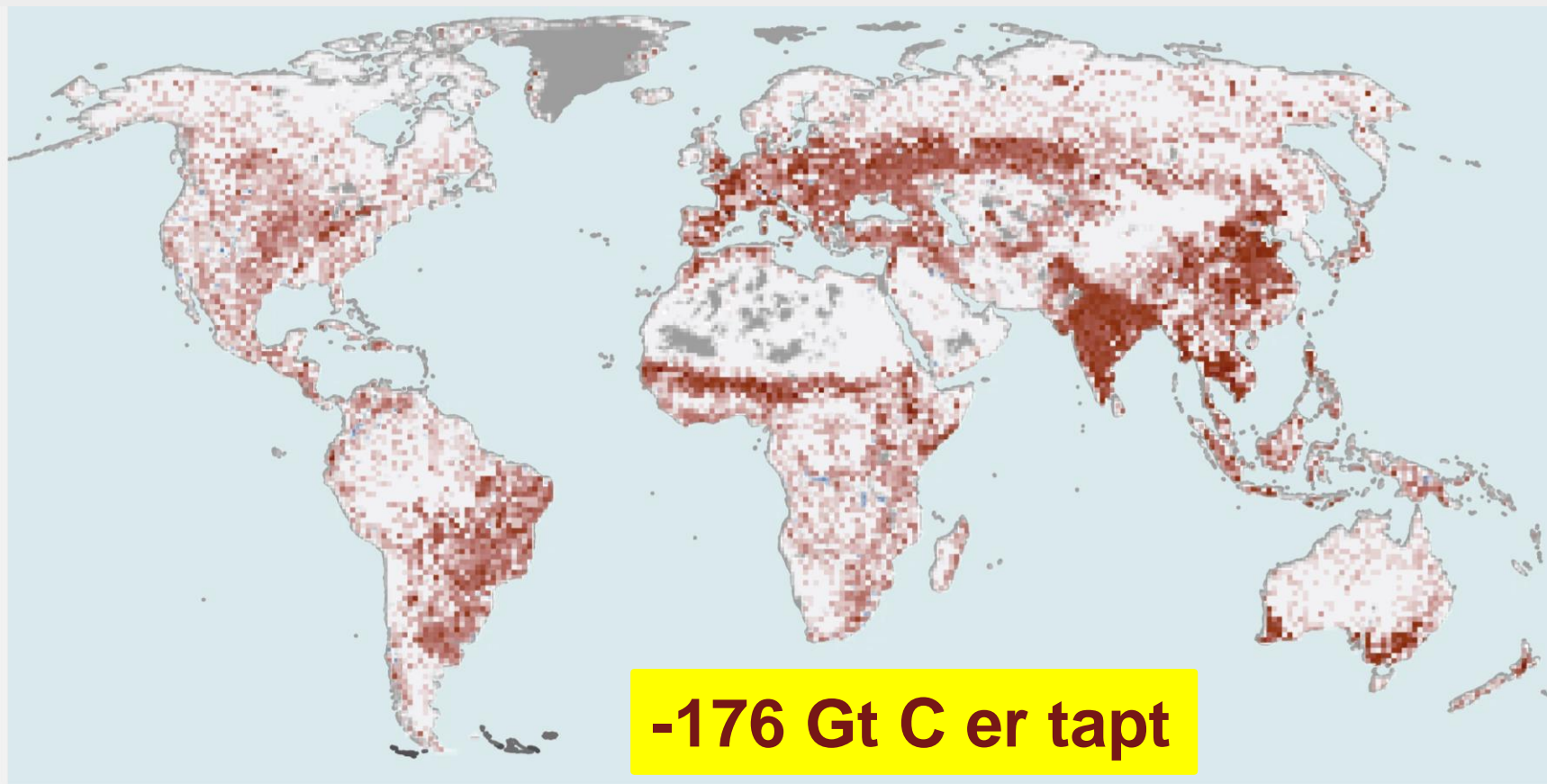
Percent of potential NPP (Appropriated for human use in 2000)

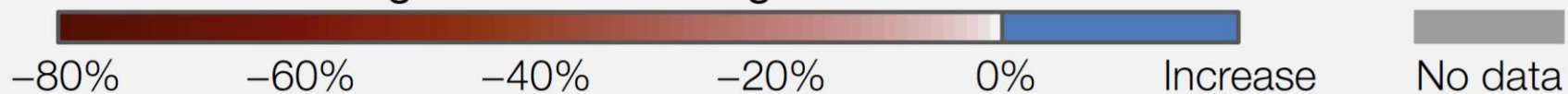
Biologisk mangfold går tapt

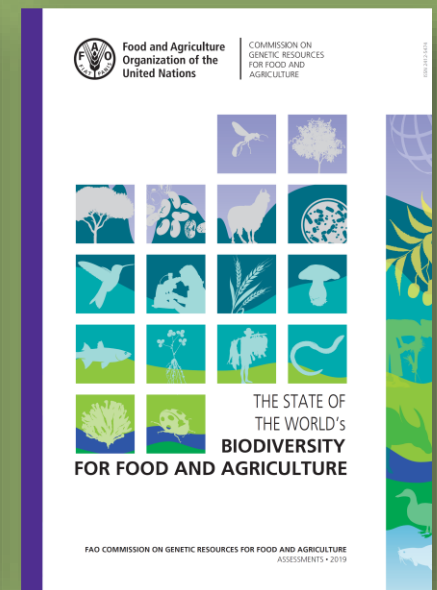
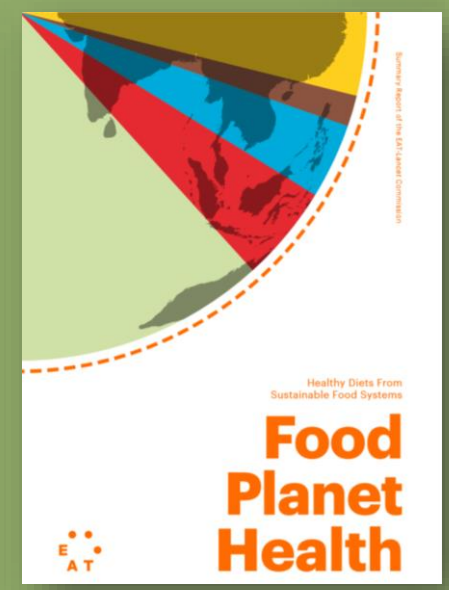
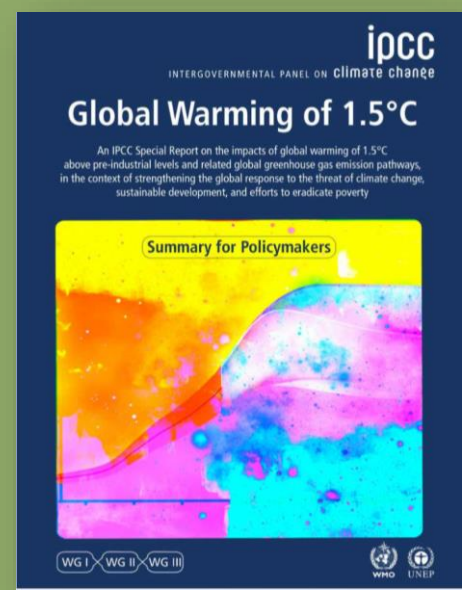
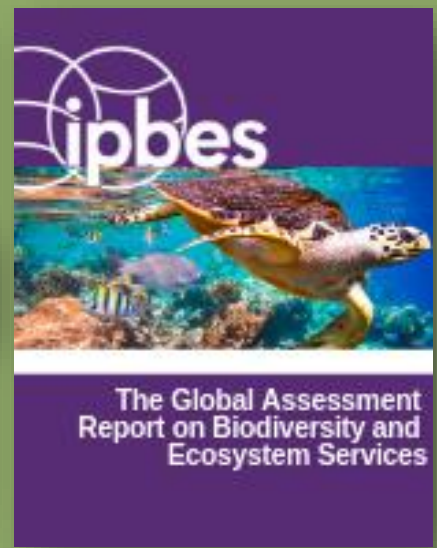
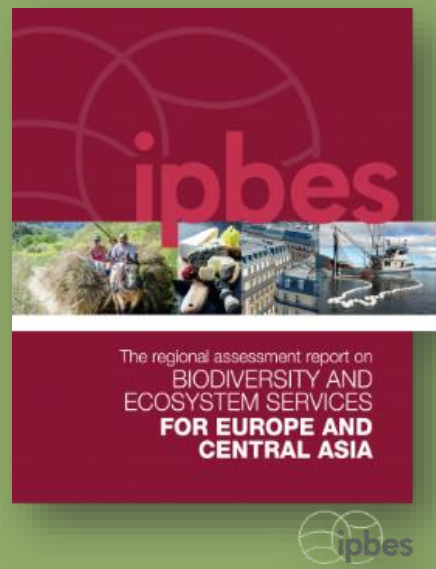
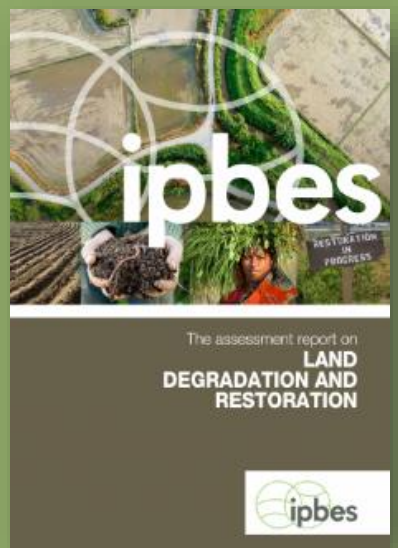

Jordas karbonlagre forsvinner

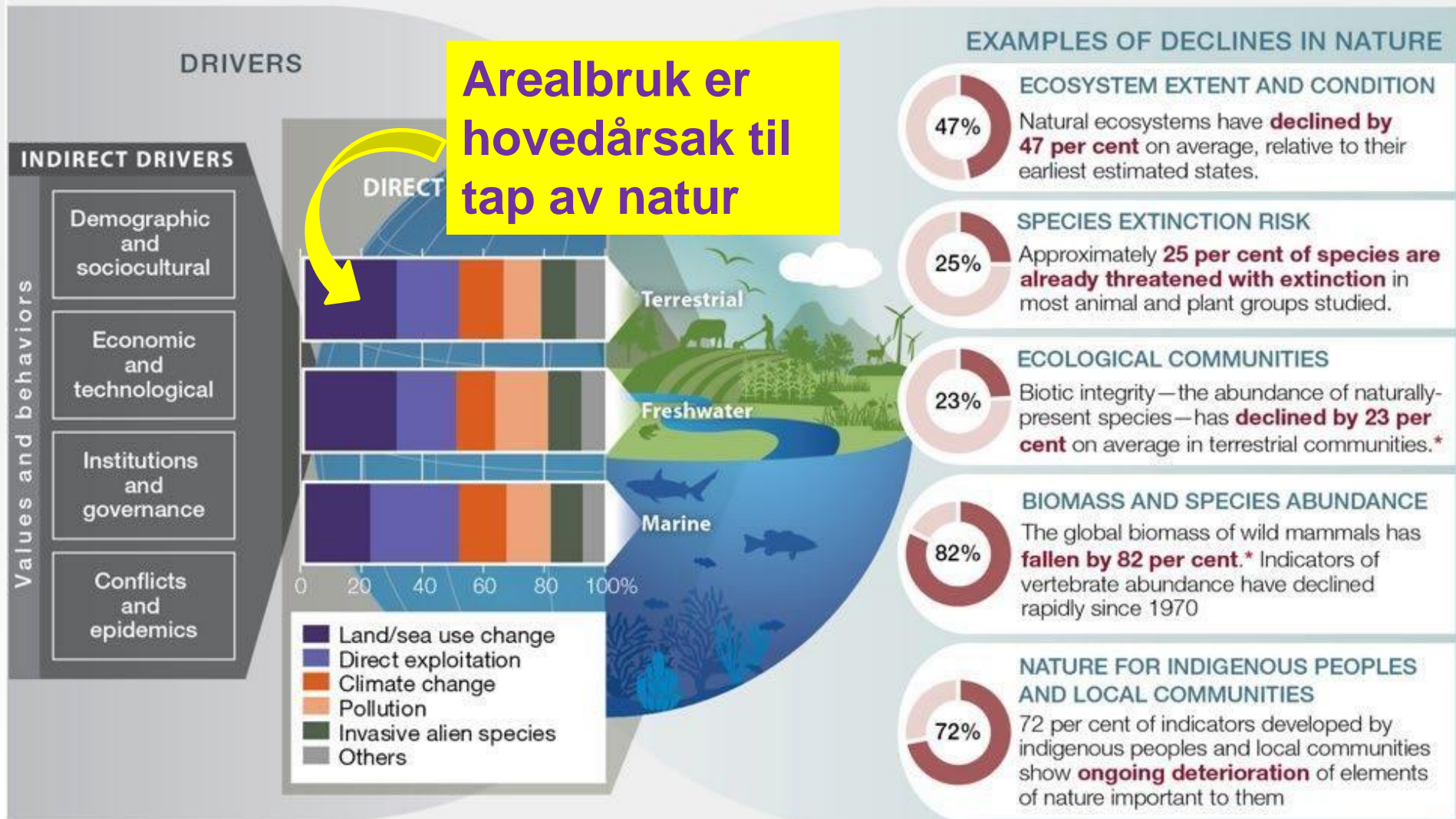

Percent change in soc from original condition to 2010

Naturpanelets første globale rapport om naturens tilstand (2019)

**Men Norge er jo bare et lite
land i verden?**

Og ...vi har jo så mye plass?

I år 1900 var 50%
av Norges areal
villmarkspreget

For hundre år siden var alle disse grønne
flekkene **villmark, lite berørt natur**, langt fra
veier og bygninger.

I dag er 11.5%
villmarkspreget natur
igjen – og vi ødelegger
mer for hvert år.

Men fordi vi har bygd strømkabler, motorveier
og anlegg, er det **bare litt over en
tiendedel villmark** igjen i Norge i dag.

28.05.2021

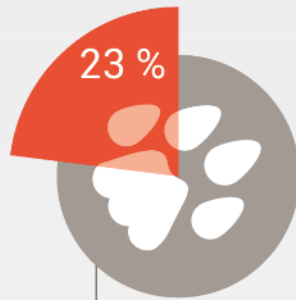
17,4 %
av Norges areal er vernet

11,5 %
av Norges areal er villmarkspreget

30 %
av naturtypene Artsdatabanken
har vurdert er truet

Norsk natur forsvinner, bit for bit

Pattedyr
73 vurderte
17 truete

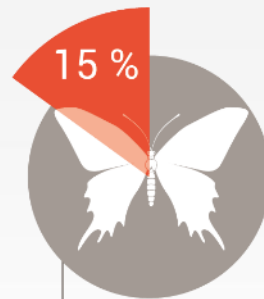
Fugler
232 vurderte
46 truete

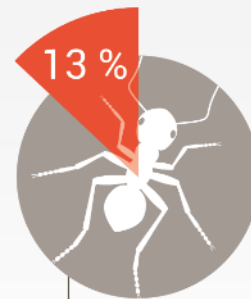
Karplanter
1357 vurderte
246 truete

Lav
1389 vurderte
271 truete

Sommerfugler
2151 vurderte
319 truete

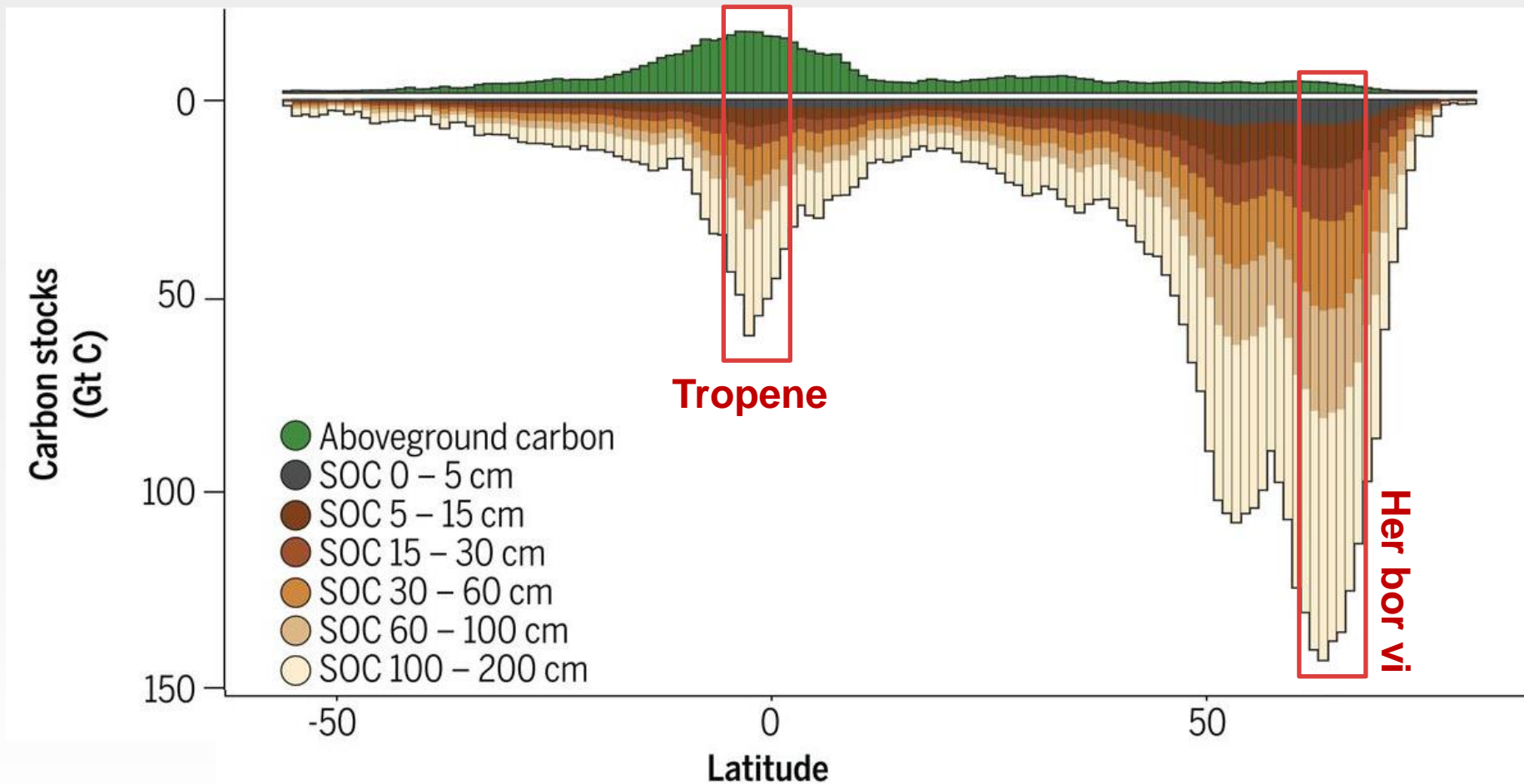
Vepser
954 vurderte
127 truete

~90% trues av arealendringer

~10% av alt det andre:
klima, forurensing,
høsting og beskatning,
fremmede arter...

Norge er en global supermakt på karbonlagring i naturen!

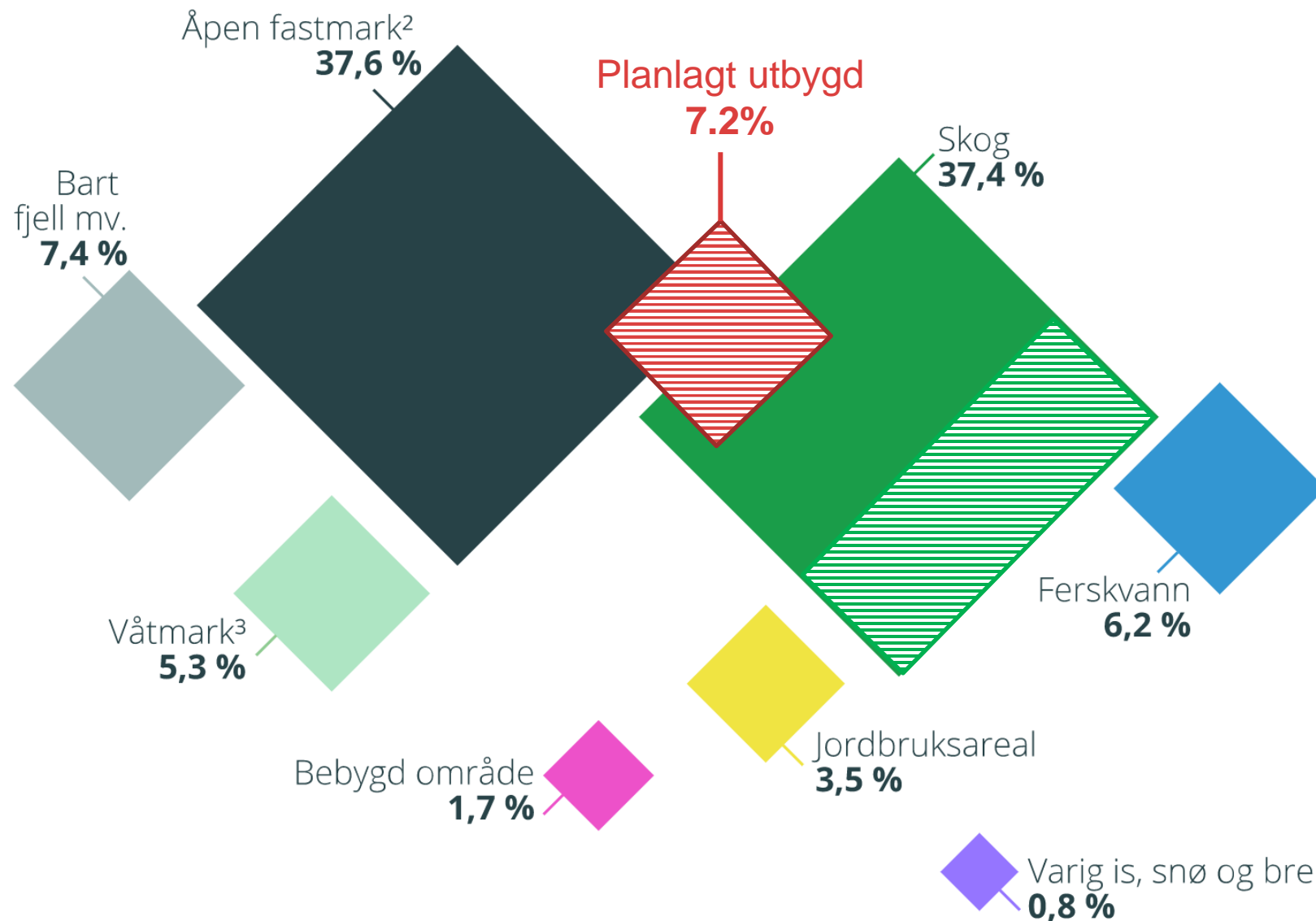
7 % av det globale landarealet - 18 % av naturlige karbonlager

(Crowther m. fl. Science 2019)

Arealtyper for Norge¹

Vi planlegger å ofre mye mer natur

Okay, men hva gjør vi?

HOME

ABOUT

VISION

THE TEAM

DAILY AGENDA

STATEMENTS/REPORTS

MEDIA

“

This is truly a pivotal year for humanity's future...let us all commit to act to stabilize our climate and to end our war on nature — ANTÓNIO GUTERRES

”

UN Photo/Eskinder Debebe Secretary-General António Guterres presents a report on the State of the Global Climate in 2020 at UN Headquarters in New York.

Naturperlen i Lofoten skal som første kommune i Norge bli «arealnøytral»

I Flakstad i Lofoten har de bestemt seg for bevare sine vakre naturområder i stedet for å bygge ut. – Svært gode nyheter, mener miljøorganisasjon.

Kvalvika på Moskenesøya i Flakstad. Lofotkommunen har blant annet nydelige strender, og nettopp det vil den nye ordføreren bevare.

FOTO: TRYGVE SKOGRAND

Andreas Budalen
@Andreas_Budalen
Journalist

Kai Jæger Kristoffersen
@Fergekaien
Journalist

Publisert 12. okt. 2019 kl. 09:01

Oppdatert 12. okt. 2019 kl. 09:04

Artikkelen er
mer enn ett år
gammel.

Hva koster en ødelagt natur?

“ Vi vil jo ikke sitte på fasiten på hva det nøyaktige utslippet er. Hvordan skal du måle myren? Skal du grave opp myren og slippe ut for å måle den?

— Tore Askeland, prosjektleder ferjefri E39

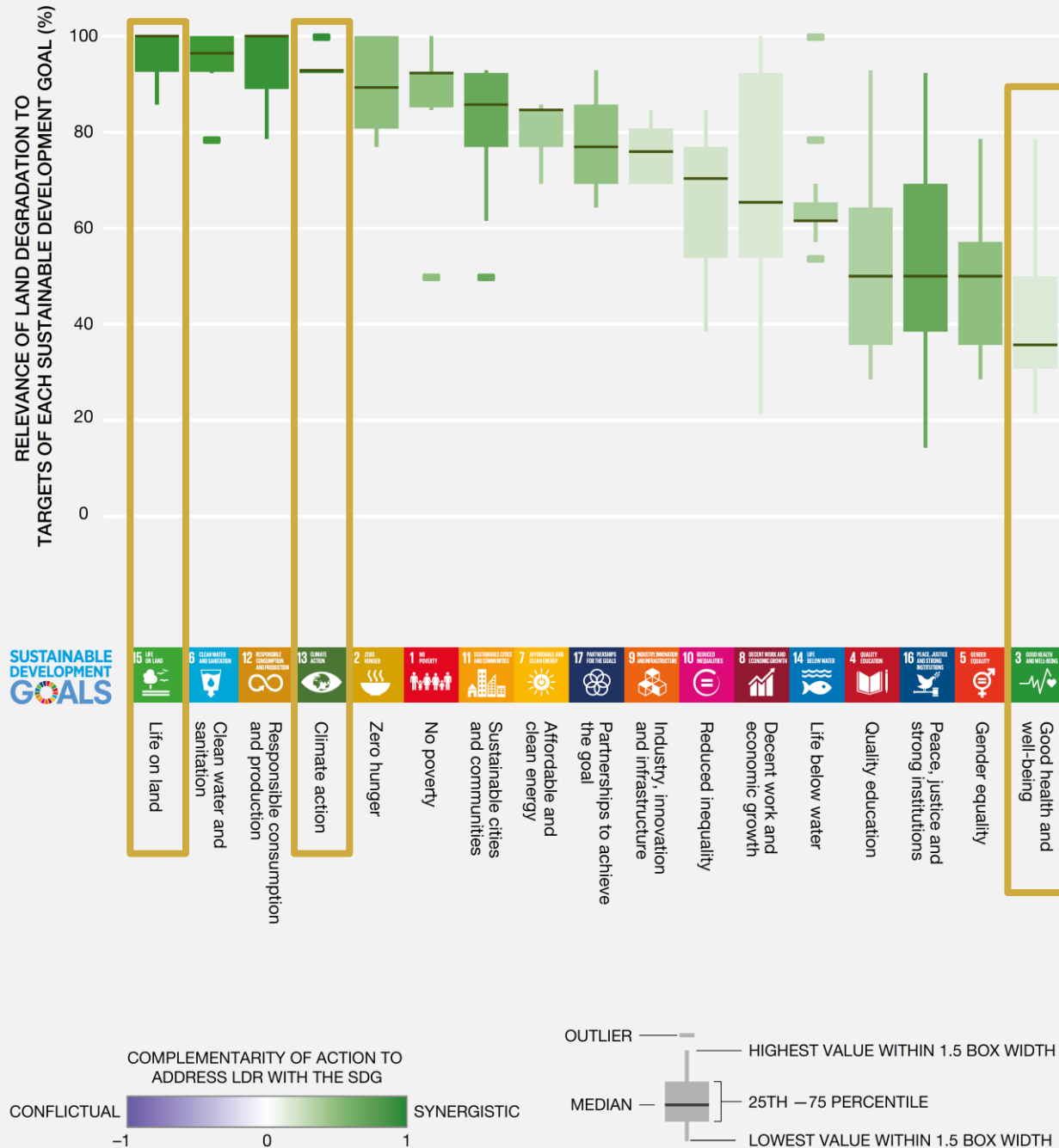
Ville vi akseptert denne argumentasjonen om de *økonomiske* kostnadene?? Eller folkehelsa?

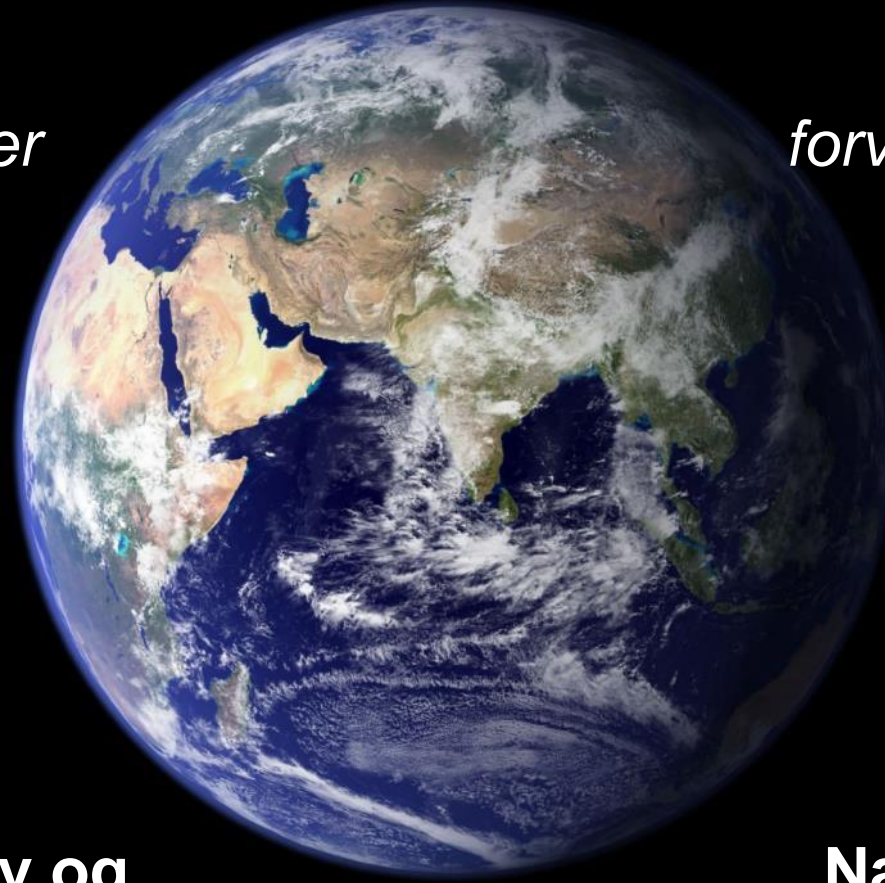
Redde natur, fikse klima, eller hindre pandemier?

The assessment report on
LAND DEGRADATION AND RESTORATION

**Naturens verdier
må tas med i
beregningen**
økonomimodeller

**Naturens må få
plass rundt
bordet**
forvaltningspraksis

**Naturens behov og
rettigheter må
respekteres**
rettstilstand

**Naturhensyn må
ikke komme i
etterkant**
'mainstreaming'

UNIVERSITETET I BERGEN

